

עין משפט
גור מצוה

צא:

החובל פרק שמיני בבא קמא

מסורת הש"ס

(א) שפוטת ס... (ב) שפוטת ס... (ג) שפוטת ס... (ד) שפוטת ס... (ה) שפוטת ס... (ו) שפוטת ס... (ז) שפוטת ס... (ח) שפוטת ס... (ט) שפוטת ס... (י) שפוטת ס... (יא) שפוטת ס... (יב) שפוטת ס... (יג) שפוטת ס... (יד) שפוטת ס... (טו) שפוטת ס... (טז) שפוטת ס... (יז) שפוטת ס... (יח) שפוטת ס... (יט) שפוטת ס... (כ) שפוטת ס... (כא) שפוטת ס... (כב) שפוטת ס... (כג) שפוטת ס... (כד) שפוטת ס... (כה) שפוטת ס... (כו) שפוטת ס... (כז) שפוטת ס... (כח) שפוטת ס... (כט) שפוטת ס... (ל) שפוטת ס...

לא מעשה נוסף. והואיל לא מפטרי בהכי: אלא אפי' החובל בעלמו. חבלה ממש דאין רשאי זה ואיכא למימר הואיל ומקולקל הוא דאין מקפיד לא נהיינו אחרני עלוי אפי' חייבין: מה טעם רשות. כשזעזוע (דף טו.) מפרש ליה לקבל דלא מתוקם אלא בדבר הרשות: דכוותיה גבי הרעם אחרים. דקתני המס יכול נשבע להרע לאחרים ולא עשה יהא מייב מ"ל להרע או להטיב מה הטבה רשות כשזעזוע (שם) כו': דמסדק לכו. סוגרין נחדר ואין להם מה לאכול: לנפשוסיס אדרוש. מיד עזמסס אדרוש: ופטר עליו. נזיר כתיב: על הנפש. משמע שמתאם נפשו אדם: מכל דבר. המספק עזמו כמענית: עומד להריגה. שור שהמית: עומד לקלוה. אשירה או כל עץ הנוטה לרה"ר וממירא שמה יפול על אדם וימות: אנה בעינא למיעבד הו' מלוה. וכי עטין ליה היך אמה אמתה לי להרגו מסתמא קושטא קאמר דכיון דלהכי קאי לא קפיד כולי האי ואישי הוא דלינשי: רובע. הקב: ואם הוה מטולה בדמיס. דמיו יקריס לננין יותר משכח פירומו: רק עץ אפר סודע. קרא יתיבא קאי לא דהוה לי למכנס רק אכר לא הוא מאכל: ופ עץ פאלל. והי"ק רק עץ אכר מדע אס אינן יודע קריב למזור אלא הוא קמו ואפילו הוא של מאכל: יכול

הגהות הב"ח

(א) גבי וי' מחלח (ב) שפוטת לרבות כל ענין (ג) וכו' דיה החובל וכו' (ד) למוקד ולומר דפטור (ה) הי"ק אפי' שאלו לו דל: (ו) דיה אלא שיער וכו' (ז) דיה שיער ע' שעה (ח) ופטרין ממט:

גליון הש"ס

גבי אכר ששאל במשכ בהתעורר עין שוטת דף טו ע"ה מוס' ד"ה ס"ל:

הגהות מהר"ב

(א) גבי אכר רב דיקלא דטעין קבא אכור. וימיה לו שלא מבר דין זה טעור ופועי ויבוק דליחי לטע"ו כירי ס"י קטו ס"ק ו' נרנש מה ויעוסי:

מוסף רש"י

וכי באיזה נפש חטא זה. מי הרג. כשקרא מועת ותענית י"א. אלא שציעור עצמו מן היין. שאין מנה לנער עלמו. מלאמקם (הורו"ט) ז"ל. דקיי א' אלהי האי עלמה מי כלי לכו ותענית י"א. איסוריה. אפי' כתיבא ו' מנפשו (ב"ב כ"ג) וחייבו ר"ג ליתן לו עשרה זהובים. מפני שהפסידו שכו. ולקמן נמי שכו מלות מפסד או שכו הכריה (וחי"ו פ"ו). שיבחת כרי. ק' שמו (כ"ב ו' וס' עכחת).

החובל בעצמו אע"פ שאין רשאי ואי פטור ממלקות קאמר שאין רשאי פטור לאו היינו פטור ממלקות דהא חייב משום קולן אילנות טעבות ואוהרתיא מואותו לא דמכות (דף כב.) וזרין לדמוק ולומר (א) פטור אע"פ שאין בו דל חייב שאין חס על גופו אחרים שחבלו בו חייבין ואחרים עקלו נטיעה חייבין לרין לאוקמה כר"מ דלמר (כמונת דף נ"ג:) לוקה ומשלם לוקה משום לא הכרות אי נמי דלא אמתו ציה:

אלא תנאי היא. לומר ר' עקיבא דמתני' ורבי עקיבא דברייתא פליגי ושנויי דלעיל ליתנהו והשמה ניתא דמשום דלמר תרי מנאי ואליצא דרבי עקיבא קבעי מאן מנא דמתני' דלמר אליצא דר' עקיבא אין אדם רשאי לחבל בעצמו: דלמר ר' תנאי הוא דתנאי מקרעין כו'. ואי' ומאי ס"ד השמה וכי על זה לרין להניח ראייה דמקרה נגדים עובד משום כל משמית ואורי' דאין מביא ראייה אלא שאסור לחבל אפי' לזרין כנון אשה שטפמה על ראשה וכן היא דלך את דמכס שטרנ אה עלמו כשזיל שום דבר שירא וכן מקרע על המת וזה לזרין:

עובר משום ב"ל תשחית. והא דלמר כמ"ק (דף מ"ד.) שמואל קרע עליה דרב י' תליטר אכטלי דמילתא יש לומר דלזרנא מדקננן שאני ולא היה יותר מדאי: אלא שציעור עצמו מן היין. ללאוהי משמע דנזיר טעור נמי קאמר דנקרא חוטא כפרק מי שאמר הריני נזיר מגלה (נזיר דף ט"ו.) קסבר רבי אליעזר הקפרי נזיר טעור חוטא והיינו עממא דכתיב קרא נזיר טמא מפני ששם כחוטא וכן כפ"ק דנדרים (דף ג.) ותימה דכפ"ק דנזיר (דף ג.) פריך נזירות מילתא דעבירה ואמרינן ליה נאה ומשני אפי' לרבי אליעזר דלמר דלמר נזיר חוטא הוא ה"מ טמא דליידי דבעי מיסתיר דלמא אמי למעבד על נזירותיה אבל נזיר טעור לאו חוטא קרי ליה ואורי' דהא דקאמר דלא הו' חוטא היינו שמטוה גדולה מן העבירה דמטוה לידור כדלמר (ר"ש סוטה) הרואה סוטה כנקוליה יזיר עלמו מן היין ומכל מקום קת' יש חטא מידי דהו' א'אמתנה תענית חלוס כשנת שקרעין גור דינו (ו) ונפרעין ממנו תענית של

שנת מאי תקנתיה ליחיד תענית לתעניתא שהמטוה גדולה מן העבירה והי"ק נזיר אפי' ר' אליעזר דלמר נזיר חוטא ה"מ נזיר טמא שהוא עיקר חוטא אבל נזיר טעור לא תשיב רבי אליעזר כ"כ חוטא: ב"ל כפיניה כו'. והא דלמר כחוקת הכמים (כ"ג דף נ"ג.) האי מאן דנקט מגלה ומבינא ואמר איזיל ואגריה לדיקלא דפלניא דזנייה ויהי מהימן דלא חניף איניש למיגור דיקלא דלאו דליה הסס בלקיטת פירות איירי מדנקט גזירה ונקט נמי מגלה ומבינא שהס כלי אומנות של לוקטי תמרים ודך אלס למכור פירות אבל אין דרך למכור הדקל לקון ואס כקצי'ת הדקל היה מדבר הוה ליה למינקט נרגא והי"ל למימר ואקטליה כדלמר הסס כפרק כל הנשבעין (ששוע דף מו:) וס"ל) דלמר רב נחמן האי מאן דנקט נרגא ואמר איזיל ואקטליה לדיקלא דפלניא ואשכח דקטיל ועדי לא אמרינן ההוא קטליה דעביד איניש דגזיס ולא עביד: וחייבו רבן נפשי'א איתן י' זהובים. כפרק כסוי הדס (מילין דף פו.) וס"ל מוכח שזהו שכו דמטה שכו דמטה עזמה היכא אזיל וי"ל דמטה היכא זכרה הכל אחד ואע"ג דשור העומד להריגה ואילן העומד לקליה יש שכו מלוה אע"פ שאין זכרה מכל מקום הסס שכו מלות כסוי זכרה לא היה כי אס י' זהובים ושכו כרבת המזון ארבע כרבות מ' זהובים ומעשה נאחד שקראו ש"ל לקרות כס"ת וכו' אחר וקדם וקרא ושאל לר"ת ואמר לו שיתן לו מנהגות לשועי חמח אוחס שחי כרבות ואין נראה לר"י טעם זה דלס כן למה חייבו ר"ג עשרה זהובים ועוד פטורו ר"ת משום שיענה אמן וגדול העונה אמן יותר מן המנכר ועוד אמר ר"ת דנכנל אין דעין מילתא דלית ציה חסרון כיס כדלמר לעיל (דף ע"ד): למחר

תורה אור השלם
1. או נפש כי תשבע לבטא בשפתים דלרע או להטיב לכל אשר יבטא האדם בשבעה ונעלה ממנו וראו ידע ואשם לאחת מאלה.
2. ואך את דמקם לנפשותיכם אדרש מיד קל יהי אדרשנו וידי האדם מיד איש אהיו אדרש את נפש האדם: כראשית ט ה
3. ויעשה הבהן אתו לחטאת ואחד לעלה וכפר עליו מאשר חטא על הנפש וקדש את ראשו כיום ההוא:
4. ואיש איש מבני ישראל ופן הגו הנזיר בתוקם אשר יצור ציר וזהו או עוף אשר יאכל ושקר את רבו וכסור כעפר. ויקרא ו י' 5. רק עץ אשר תרע בו לא עץ מאכל הוא אחר תשוח וקרף וקנתי קטור על העיר אשר הוא עשך מלקחה ער דרחה: ודברים כ כ

שנת מאי תקנתיה ליחיד תענית לתעניתא שהמטוה גדולה מן העבירה והי"ק נזיר אפי' ר' אליעזר דלמר נזיר חוטא ה"מ נזיר טמא שהוא עיקר חוטא אבל נזיר טעור לא תשיב רבי אליעזר כ"כ חוטא: ב"ל כפיניה כו'. והא דלמר כחוקת הכמים (כ"ג דף נ"ג.) האי מאן דנקט מגלה ומבינא ואמר איזיל ואגריה לדיקלא דפלניא דזנייה ויהי מהימן דלא חניף איניש למיגור דיקלא דלאו דליה הסס בלקיטת פירות איירי מדנקט גזירה ונקט נמי מגלה ומבינא שהס כלי אומנות של לוקטי תמרים ודך אלס למכור פירות אבל אין דרך למכור הדקל לקון ואס כקצי'ת הדקל היה מדבר הוה ליה למינקט נרגא והי"ל למימר ואקטליה כדלמר הסס כפרק כל הנשבעין (ששוע דף מו:) וס"ל) דלמר רב נחמן האי מאן דנקט נרגא ואמר איזיל ואקטליה לדיקלא דפלניא ואשכח דקטיל ועדי לא אמרינן ההוא קטליה דעביד איניש דגזיס ולא עביד: וחייבו רבן נפשי'א איתן י' זהובים. כפרק כסוי הדס (מילין דף פו.) וס"ל מוכח שזהו שכו דמטה שכו דמטה עזמה היכא אזיל וי"ל דמטה היכא זכרה הכל אחד ואע"ג דשור העומד להריגה ואילן העומד לקליה יש שכו מלוה אע"פ שאין זכרה מכל מקום הסס שכו מלות כסוי זכרה לא היה כי אס י' זהובים ושכו כרבת המזון ארבע כרבות מ' זהובים ומעשה נאחד שקראו ש"ל לקרות כס"ת וכו' אחר וקדם וקרא ושאל לר"ת ואמר לו שיתן לו מנהגות לשועי חמח אוחס שחי כרבות ואין נראה לר"י טעם זה דלס כן למה חייבו ר"ג עשרה זהובים ועוד פטורו ר"ת משום שיענה אמן וגדול העונה אמן יותר מן המנכר ועוד אמר ר"ת דנכנל אין דעין מילתא דלית ציה חסרון כיס כדלמר לעיל (דף ע"ד): למחר